

Rapport

Onderzoek financiële rechtmatigheid Wlz 2016

Wlz-uitvoerder
Zorgkantoor Friesland B.V.

Zorgkantoorregio Friesland

November 2017

Inhoud

1. Inleiding	5
1.1 Toezicht NZa	5
1.2 Financiële gegevens	5
1.3 Controleverklaring en foutentabel	6
2. Bevindingen onderzoek	9
2.1 Opvolging bevindingen voorgaand onderzoek	9
2.2 Onderzoek 2016	14
2.2.1 Bevindingen	14
2.2.2 Verloop onderzoek NZa	16
2.2.3 Persoonsgebonden budget	16
2.3 Generieke bevindingen voor alle Wlz-uitvoerders	17
2.3.1 Mogelijke risico's in vermenging van Wlz-gelden	17
2.3.2 Voorwaardelijke budgetten	17
2.3.3 Afboeken van vorderingen	18
2.3.4 Rendementtoerekening	18
Bijlage 1: Herziene rubricering van beheerskosten aangeleverd door de Wlz-uitvoerder	19

1. Inleiding

1.1 Toezicht NZa

In dit rapport heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) haar bevindingen opgenomen uit het onderzoek naar de financiële rechtmatigheid van de uitvoering van de Wet langdurige zorg (Wlz) door de Zorgkantoor Friesland B.V.¹ De bevindingen in dit rapport moeten gelezen worden tezamen met het [nog uit te brengen] samenvattend rapport Wet langdurige zorg 2016/2017 en de hierin geschetste context.

Voor het financieel rechtmatigheidsonderzoek² maakt de NZa primair gebruik van de gecombineerde controleverklaring bij de aangeleverde financiële verantwoording van de door de Wlz-uitvoerder aangestelde externe accountant. Daarnaast worden ook het bijbehorende accountantsrapport en de in de bestuursverklaring aangeleverde foutentabel in het onderzoek meegenomen. In het Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders 2016 heeft de NZa regels opgesteld voor het onderzoek door de accountant en de af te geven accountantsproducten.

De NZa verricht cijferanalyses naar aanleiding van de ontvangen verantwoordingsinformatie en stelt gericht vragen over de in de financiële verantwoording gerapporteerde opvallendheden. Daarnaast neemt de NZa kennis van, indien dit van toepassing is, de opgeleverde foutentabel bij de financiële verantwoording en de opvolging van de aandachtspunten uit het voorgaande jaar.

1.2 Financiële gegevens

In tabel 1 zijn de belangrijkste financiële gegevens van Zorgkantoor Friesland B.V. weergegeven.

¹ De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) houdt op grond van artikel 16 van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) toezicht op de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wet langdurige zorg (Wlz) door de Wlz-uitvoerders.

² Financiële rechtmatigheid volgens het accountantsprotocol Wlz-uitvoerders, paragraaf 3.2.2.1: Bij financiële rechtmatigheid hebben handelingen en beslissingen van een organisatie directe financiële gevolgen. De (financieel) rechtmatige uitvoering kan worden gekoppeld aan de geldstromen die het gevolg zijn van het voldoen aan de wettelijke taken zoals omschreven in de Wlz. Als de wettelijke taken niet rechtmatig worden uitgevoerd, heeft dat financiële consequenties voor de Wlz-uitvoerder.

tabel 1: Samenvatting cijfers

Kerngegevens Wlz-uitvoerder (x € 1.000)	2016 Wlz	2016 Afwikkeling AWBZ	2016 Totaal
Totaal bedrijfsopbrengsten <i>exclusief subsidies³</i>	824.460	11.255	835.715
Totaal schaden <i>exclusief subsidies³</i>	816.658	9.535	826.193
Budget beheerskosten	7.802	1.720	9.522
Beheerskosten <i>exclusief mutatie technische voorziening</i>	6.513	591	7.104
Wettelijke reserve Wlz 31-12-2016	1.802	-	1.802

Bron: De cijfers zijn afkomstig uit de financiële verantwoording van de Wlz-uitvoerder

1.3 Controleverklaring en foutentabel

De externe accountant heeft bij de financiële verantwoording een goedkeurende controleverklaring afgegeven over het getrouw beeld van het eigen vermogen, resultaat en naleving van de wet normering topinkomens (WNT). Voor de financiële rechtmatigheid heeft de accountant een afkeurende verklaring afgegeven over de verantwoorde schaden Wlz, schaden AWBZ, bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ. Het afkeurende oordeel heeft betrekking op de fouten / onzekerheden in de pgb-schaden.

De pgb-schaden Wlz (bedrag in de financiële verantwoording € 90.193.000) zijn, onder andere als gevolg van de problematiek bij de invoering van de trekkingsrechten, door de accountant als fout / onzeker aangemerkt en hebben hierdoor invloed gehad op het accountantsoordeel. De externe accountant heeft geen oordeel gegeven over de pgb-betalingen voor schades 2016 die verricht zijn in 2017 (voor een bedrag van € 4.610.000).

De NZa kan op basis van de gegeven informatie niet vaststellen of de pgb-bestedingen rechtmatig zijn. De Staatsecretaris van VWS heeft in een brief aan Zorginstituut Nederland (ZINI) aangegeven dat VWS, ZINI kan verzoeken om onrechtmatige betalingen over 2016, die ontstaan zijn door de in deze brief geschetste problematiek bij de invoering van de trekkingsrechten pgb, ten laste van het fonds te brengen.

De verantwoorde bedragen in het financieel verslag voor schaden⁴, beheerskosten, wettelijke reserve Wlz (tabel 1) worden gezien de controleverklaring en bestuursverklaring, met uitzondering van de bedragen in de bijbehorende foutentabel (tabel 2) en de bevindingen in paragraaf 2.2, juist en volledig geacht.

In de tabel 2 is de door de externe accountant gecontroleerde foutentabel⁵ 2016 weergegeven betreffende de beheerskosten en de bedrijfsopbrengsten en de schaden AWBZ en Wlz.

³ De bedragen AWBZ zijn gepresenteerd exclusief pgb, bedragen Wlz zijn gepresenteerd inclusief pgb.

⁴ De kosten van de subsidieregeling pgb-AWBZ zijn niet betrokken in ons onderzoek, aangezien het zorgkantoor hierover separaat verantwoording aflegt aan het Zorginstituut Nederland.

⁵ De foutentabel maakt onderdeel uit van de bestuursverklaring van de Wlz-uitvoerder en wordt door de externe accountant beoordeeld.

tabel 2: Foutentabel bij de financiële verantwoording 2016

Nr.	Bevindingen	bedrag (x € 1.000) Wlz	bedrag (x € 1.000) AWBZ
Beheerskosten AWBZ en Wlz			
1.	Fouten zoals gerapporteerd in de foutentabel	-	-
2.	Onzekerheden zoals gerapporteerd in de foutentabel	-	-
Bedrijfsopbrengsten en schade AWBZ en Wlz			
1.	Fouten zoals gerapporteerd in de foutentabel ⁶	37.732	-
2.	Onzekerheden zoals gerapporteerd in de foutentabel ⁷	91.176	-

Bron: NZa, afkomstig uit gerapporteerde foutentabellen door de Wlz-uitvoerders en haar accountants.

De NZa gaat ervan uit dat de Wlz-uitvoerder opvolging geeft aan de gerapporteerde foutentabel behorend bij het financieel verslag 2016 in het komend boekjaar (met andere woorden, verwerking in boekjaar (en financieel verslag) 2017). Onzekerheden dienen verder onderzocht te worden, fouten dienen (voor zover mogelijk) te worden gecorrigeerd, met uitzondering van de onzekerheden en fouten met betrekking tot pgb. De NZa verwacht in de verantwoordingsinformatie 2017 een toelichting over de wijze van afwikkeling.

In het hieropvolgende hoofdstuk zijn onze bevindingen weergegeven uit het onderzoek naar de beheerskosten, de bedrijfsopbrengsten, de schade en wettelijke reserve in de financiële verantwoording. Deze bevindingen moeten gelezen worden als toevoeging op de gerapporteerde fouten en onzekerheden door de Wlz-uitvoerder.

⁶ Van de gerapporteerde onrechtmatigheden heeft € 37.718.000 betrekking op pgb. In de foutentabel is de pgb-schadelast zowel als fout als onzekerheid aangemerkt.

⁷ Van de gerapporteerde onzekerheden heeft € 90.110.000 betrekking op pgb.

2. Bevindingen onderzoek

2.1 Opvolging bevindingen voorgaand onderzoek

In de brief Onderzoek financiële rechtmatigheid Wlz 2015 van de Wlz-uitvoerder heeft de NZa een aantal correcties en verbeterpunten opgenomen over de beheerskosten / wettelijke reserve Wlz en de bedrijfsopbrengsten en schaden. De opvolging van deze punten is tijdens dit onderzoek beoordeeld.

In tabel 3 zijn de verbeterpunten opgenomen, welke nog niet (of gedeeltelijk) zijn opgevolgd in 2016. De overige verbeterpunten zijn wel afgedaan.

tabel 3: Opvolging bevindingen voorgaand onderzoek

Nr.	Jaar	Wlz of AWBZ	Betreft Beheerskosten, Wettelijke reserve, Bedrijfsopbrengsten of schaden	Punten & Toelichting opvolging
1.	2014	Wlz	Beheerskosten	<p>Bij haar onderzoek naar de uitvoering van de AWBZ in 2013 heeft de NZa geconstateerd dat de definitieve vaststelling zorgkosten 2008 en 2011 voor een bedrag van € 135.000 onterecht onder de beheerskosten was verantwoord. De rechtsvoorganger van de Wlz-uitvoerder moest dit in de financiële verantwoording 2014 corrigeren. De rechtsvoorganger van de Wlz-uitvoerder had dit niet juist verwerkt in de financiële verantwoording 2014. De Wlz-uitvoerder moest dit alsnog corrigeren in de financiële verantwoording 2015. De Wlz-uitvoerder geeft aan dat deze correctie niet is doorgevoerd omdat het schaden betreft die gemaakt zijn en die niet teruggevorderd kunnen worden. De NZa concludeert dat de Wlz-uitvoerder dit niet heeft gecorrigeerd, zodat het onderzoek 2014 op dit punt niet is afgedaan. De Wlz-uitvoerder moet dit alsnog corrigeren in de financiële verantwoording 2016 en zich hierover verantwoorden in de verantwoordingsinformatie 2016.</p> <p>Dit punt is niet gerealiseerd.</p> <p>De NZa stelt vast dat in het financieel verslag van 2014 voor een bedrag van € 135.000 aan onrechtmatige schaden onterecht is opgenomen als beheerskosten en dat de Wlz-uitvoerder deze niet heeft gecorrigeerd in het financieel verslag 2016. De Wlz-uitvoerder moet dit corrigeren in de financiële verantwoording over 2017.</p>

Nr.	Jaar	Wlz of AWBZ	Betreft Beheerskosten, Wettelijke reserve, Bedrijfsopbrengsten of schaden	Punten & Toelichting opvolging
2.	2014	AWBZ	Schaden	<p>De NZa had geconstateerd dat de financiële verantwoording van de rechtsvoorganger van de Wlz-uitvoerder over 2014 onzekerheden over de rechtmatigheid bevatte met betrekking tot uitgevoerde materiële controles over 2014 voor een bedrag van € 493.000. Het zorgkantoor had deze onzekerheden inmiddels in 2015 afgewikkeld, met uitzondering van een lopende afwikkeling van een faillissement, waarbij de vordering van € 52.000 bij de curator lag. De externe accountant moest dit vaststellen bij de controle over 2015. De NZa stelt vast dat de vordering in verband met het faillissement per ultimo 2015 € 39.000 bedraagt, en dat het onderzoek 2014 op dit punt niet is afgedaan. De Wlz-uitvoerder moet zich in de verantwoordingsinformatie over 2016 verantwoorden over het verdere verloop van deze post.</p> <p>Dit punt is niet gerealiseerd.</p> <p>De NZa begrijpt dat in het financieel verslag van 2015 voor een bedrag van € 39.000 aan onrechtmatige schaden is opgenomen en dat de Wlz-uitvoerder deze niet heeft gecorrigeerd in de schaden in het financieel verslag 2016. De Wlz-uitvoerder geeft aan dit bedrag niet meer te kunnen verhalen op de zorgaanbieder en dat alles in werking is gesteld om het bedrag terug te vorderen. De NZa heeft dit proces niet beoordeeld. In het financieel verslag 2015 heeft de Wlz-uitvoerder een bedrag van € 39.000 aan onrechtmatige schaden opgenomen.</p> <p>Voor de verdere handelswijze verwijzen wij naar paragraaf 2.3.3.</p>
3.	2015	Wlz	Beheerskosten	<p>De NZa heeft de volgende aanvullende onrechtmatigheid over de rechtmatigheid geconstateerd van de beheerskosten 2015:</p> <p>Een bedrag van € 363.000 is door de Wlz-uitvoerder als bedrijfsopbrengsten verantwoord in de exploitatierekening. Dit is niet correct. Dit betreft een vrijval van een voorziening voor beheerskosten AWBZ. Dit bedrag moet in mindering gebracht worden op de beheerskosten AWBZ. Deze correctie van € 363.000 moet de Wlz-uitvoerder corrigeren in de financiële verantwoording 2016 en de Wlz-uitvoerder moet zich hierover verantwoorden in de verantwoordingsinformatie 2016.</p> <p>Dit punt is niet gerealiseerd.</p> <p>De Wlz-uitvoerder heeft de correctie van € 363.000 niet doorgevoerd. De Wlz-uitvoerder moet dit corrigeren in de financiële verantwoording over 2017.</p>

Nr.	Jaar	Wlz of AWBZ	Betreft Beheerskosten, Wettelijke reserve, Bedrijfsopbrengsten of schaden	Punten & Toelichting opvolging
4.	2015	Wlz	Budget beheerskosten	<p>Het in de financiële verantwoording opgenomen budget beheerskosten Wlz 2015 van € 6.955.000 is niet bepaald volgens Bijlage 1. 'Modellen financiële verantwoording 2015' van het Model uitvoeringsverslag en financieel verslag Wlz-uitvoerders 2015. Het budget moet volgens deze bijlage € 7.231.000 zijn. Het verschil van € 276.000 moet de Wlz-uitvoerder corrigeren in de financiële verantwoording 2016.</p> <p>De Wlz-uitvoerder heeft dit bedrag niet gecorrigeerd in de financiële verantwoording over 2016 maar ten onrechten de vergelijkende cijfers van 2015 aangepast. In het financieel verslag van 2016 is als vergelijkend cijfer voor 2015 een bedrag opgenomen van € 7.208.000. Wij verwijzen voor de aanpassingen in de vergelijkende cijfers zoals weergegeven in tabel 4.</p> <p>Dit punt is (deels) gerealiseerd, maar heeft geen verdere aanpassing in komende verslagjaren. Het budget beheerskosten over 2015 en 2016 is in overeenstemming met de budgetbrieven van ZINI over 2015 en 2016.</p>
5.	2015	Wlz	Schaden	<p>Bovenbudgettaire verstrekking hulpmiddelen Voor een bedrag van € 4.000. De Wlz-uitvoerder moet dit corrigeren in de financiële verantwoording 2016.</p> <p>Dit punt is niet gerealiseerd.</p> <p>De Wlz-uitvoerder heeft dit bedrag niet gecorrigeerd in de financiële verantwoording over 2016. De Wlz-uitvoerder wordt gevraagd dit te corrigeren en zich hierover te verantwoorden in de financiële verantwoording over 2017.</p>

Nr.	Jaar	Wlz of AWBZ	Betreft Beheerskosten, Wettelijke reserve, Bedrijfsopbrengsten of schaden	Punten & Toelichting opvolging
6.	2015	Wlz	Schaden	<p>In 2015 is een onzekerheid opgenomen voor materiele controles van € 340.000, waarvan € 100.000 inzake een lopend onderzoek naar extreme kosten geneesmiddelen en € 200.000 inzake onderhanden controles op declaraties toeslagen. De overige € 40.000 heeft betrekking op onderhanden controles op declaraties dagbesteding.</p> <p>De Wlz-uitvoerder moest onderzoek doen naar de rechtmatigheid van de in 2015 verantwoorde onzekerheid over de rechtmatigheid van de ontvangsten en uitgaven Wlz naar aanleiding van de uitgevoerde materiële controles (€ 340.000).</p> <p>Dit punt is niet gerealiseerd.</p> <p>De Wlz-uitvoerder heeft dit bedrag niet afgewikkeld en ook niet meer opgenomen in de foutentabel bij de financiële verantwoording over 2016. De Wlz-uitvoerder wordt gevraagd onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van de in 2015 verantwoorde onzekerheid van de uitgevoerde materiële controles (€ 340.000). Zolang de onzekerheid niet is afgewikkeld, dient deze te worden opgenomen in de foutentabel.</p>
7.	2015	Wlz	Schaden	<p>De NZa heeft geconstateerd dat de buitenland kosten van de Wlz-uitvoerder in de financiële verantwoording 2015 niet aansluiten bij de jaarstaten van Zorginstituut Nederland. De buitenland kosten voor de Wlz-uitvoerder bedragen in totaal € 40.000 en de Wlz-uitvoerder heeft een bedrag van € 3.000 opgenomen in de financiële verantwoording 2015. Dit bedrag is niet volledig. Een bedrag van € 37.000 dat betrekking heeft op kosten buitenland van de voormalige AWBZ-verzekeraar FBTO Zorgverzekeringen N.V. is niet opgenomen. De Wlz-uitvoerder moest dit corrigeren in de financiële verantwoording over 2016 en zich hierover verantwoorden in de verantwoordingsinformatie 2016.</p> <p>Dit punt is niet gerealiseerd.</p> <p>De Wlz-uitvoerder wordt gevraagd dit te corrigeren en zich hierover te verantwoorden in de financiële verantwoording over 2017.</p>

Bron: NZa

In zijn algemeenheid: de Wlz-uitvoerder moet de hierboven vermelde geconstateerde onrechtmatigheden AWBZ en Wlz corrigeren en de geconstateerde onzekerheden en bevindingen uitzoeken en zich in de financiële verantwoording 2017 hierover expliciet verantwoorden.

Daarnaast verwachten wij van de accountant van de Wlz-uitvoerder een uitspraak over de juiste en rechtmatige verwerking van de bevindingen uit dit onderzoek in het accountantsrapport over 2017.

De Wlz-uitvoerder heeft onterecht de vergelijkende cijfers aangepast in het financieel verslag van 2016. Het gaat hierbij om de in tabel 4 weergegeven aanpassingen:

tabel 4: Correcties in vergelijkende cijfers

	bedrag (x € 1.000)
Rubriek 1. Via Zorginstituut Nederland met het FLZ te verrekenen (balans)	228
Rubriek 5. Via Zorginstituut Nederland met het FLZ te verrekenen (balans)	25
Rubriek 1. Overige vorderingen en overlopende activa	4.527
Rubriek 4. Technische voorziening Wlz	4.527
Rubriek 6. Bijdragen Zorginstituut Nederland	253

Bron: Financiële verantwoording Wlz-uitvoerder

De NZa wijst erop dat de vergelijkende cijfers niet aangepast mogen worden. Op dit punt wijkt de verslaggevingseisen af van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, omdat er sprake is van een jaarlijkse fondsafrekening. Fouten moeten worden gecorrigeerd in 'mutaties voorgaande jaren' in de wettelijke reserve van het daaropvolgende boekjaar en ook overige aanpassingen mogen niet gemaakt worden. De NZa zal dit verduidelijken in de Regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerder.

De in tabel 4 opgenomen aanpassingen hebben resultaatimpact voor het verslagjaar 2015 (€ 253.000), en dit heeft geen consequenties voor de eindstand van de wettelijke reserve per 31-12-2016.

De aanpassingen hebben geen impact op de afroming van de wettelijke reserve 2015, aangezien deze is gebaseerd op de ingediende financiële verantwoording 2015 (met bijbehorende controleverklaring).

Voor het financieel verslag 2016 verwacht de NZa geen aanpassingen voor de in tabel 4 opgemerkte veranderingen. Echter voor de komende verslagjaren verwacht de NZa dat er geen aanpassingen zullen zijn in de vergelijkende cijfers voorgaand jaar.

2.2 Onderzoek 2016

2.2.1 Bevindingen

Uit ons onderzoek zijn de volgende (aanvullende) aandachtspunten geconstateerd in de financiële verantwoording 2016 (naast de geconstateerde fouten en onzekerheden zoals gerapporteerd in de foutentabel van hoofdstuk 1 en de pgb-problematiek):

- Wij vragen de Wlz-uitvoerder aandacht te besteden aan het hanteren van de juiste modellen van het financieel verslag, zoals opgenomen in de laatst geldende versie van de Regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz- uitvoerder⁸. Dit heeft geen impact op de in de verantwoording opgenomen bedragen. Mochten er wijzigingen nodig zijn dan vragen wij de Wlz-uitvoerder dit voorafgaand met ons af te stemmen.
- Wij vragen de Wlz-uitvoerder aandacht te besteden aan het hanteren van het juiste model van de foutentabel, zoals opgenomen in het Accountantsprotocol.
- De administratieve organisatie is niet geheel op orde. Volgens het uitvoeringsverslag heeft de Wlz-uitvoerder stappen gezet. Wij verwachten van de Wlz-uitvoerder dat zij doorgaat met het doorvoeren van verbeteringen in het kader van ICT controles en interne kennisontwikkeling/deling.
- De NZa heeft over 2016 aanvullende onzekerheden over de rechtmatigheid van de beheerskosten/wettelijke reserve/schaden geconstateerd die niet in de foutentabel staan. Het betreft hier openstaande onzekerheden uit 2015 voor een bedrag van € 340.000.⁹
- De kosten buitenland (nihil) zoals opgenomen in de financiële verantwoording 2016 sluiten niet aan bij de jaarstaten van Zorginstituut Nederland. Het verschil van € 5.000 dient te worden gecorrigeerd in het financieel verslag over 2017.
- Onder hulpmiddelen/rolstoelen/tandheilkundige hulp is volgens de Wlz-uitvoerder € 12.000 teveel weergegeven. De NZa vraagt de Wlz-uitvoerder om dit soort fouten te voorkomen in de financiële verantwoording over 2017. De NZa vraagt de Wlz-uitvoerder en zijn externe accountant dit volgend jaar opnieuw te beoordelen en indien van toepassing de benodigde correcties door te voeren.

⁸ https://www.nza.nl/regelgeving/nadere-regels/TH_NR_008_Regeling_Uitvoeringsverslag_en_financieel_verslag_Wlz_uitvoerder

⁹ zie tevens opmerking in tabel 3 – punt 6.

- Tijdens het onderzoek heeft de Wlz-uitvoerder geconstateerd dat er voor € 1.290.000 aan schade hulpmiddelen/ rolstoelen/ tandheelkundige hulp niet is opgenomen in het financieel verslag over 2016 (totaal voorgaande jaren nog onbekend). Volgens de Wlz-uitvoerder komt dit voort uit een niet volledige vertaling van de administratie. De schaden zijn volgens de Wlz-uitvoerder niet meegenomen in het totale schadenbedrag in het financieel verslag. Op dit moment heeft de NZa onvoldoende zekerheid bij deze schaden en doet derhalve geen uitspraak over deze schaden. De NZa vraagt de Wlz-uitvoerder dit volgend jaar opnieuw te beoordelen en indien van toepassing de benodigde correcties door te voeren.
- De Wlz-uitvoerder heeft onder bijdragen Zorginstituut Nederland een bedrag van € 218.000 aan kosten opgenomen die betrekking hebben op de uitvoering van de (projectsubsidie) fraudebestrijding pgb 2013-2015. Dit bedrag is uiteindelijk als negatieve opbrengst (last) opgenomen onder 6. Bijdragen Zorginstituut Nederland. De Wlz-uitvoerder geeft aan dat deze kosten onder 7. Overige opbrengsten had moeten staan. De NZa vraagt de Wlz-uitvoerder om in het vervolg kosten onder de juiste posten te verantwoorden.
- Wij hebben van de Wlz-uitvoerder begrepen dat er correcties nodig zijn in de onderverdeling van de beheerskosten. (Zie bijlage 1)
- De Wlz-uitvoerder heeft zich in het financieel verslag verantwoord over de gemaakte kosten met betrekking tot de voorwaardelijke budgetten. De posten lijken wat betreft de voorwaardelijke budgetten afwikkeling AWBZ (inclusief sociaal plan) niet binnen de juiste categorieën kosten verantwoord. De NZa vraagt de Wlz-uitvoerder dit volgend jaar opnieuw te beoordelen en indien van toepassing de benodigde correcties door te voeren. Zie ook paragraaf 2.3.2 voor de algemene afhandeling van de voorwaardelijke budgetten.
- De Wlz-uitvoerder heeft zich in het financieel verslag verantwoord over de gemaakte kosten met betrekking tot de voorwaardelijke budgetten onafhankelijke cliëntondersteuning & te goeder trouw en terugvorderen. Hierin bleken tijdens het onderzoek kosten te zitten die waren toegerekend op basis van een algemene verdeelsleutel. Deze op basis van de verdeelsleutel toegerekende kosten zijn onterecht gerubriceerd als voorwaardelijke beheerskosten. Gevolg hiervan is dat er op dit moment onvoldoende zekerheid is over de juiste allocatie van deze (voorwaardelijke) beheerskosten. De NZa maakt daarom een voorbehoud voor deze kosten. Zie ook paragraaf 2.3.2.

De Wlz-uitvoerder moet de hierboven vermelde geconstateerde onrechtmatigheden AWBZ en Wlz corrigeren en de geconstateerde onzekerheden en bevindingen uitzoeken en zich in de financiële verantwoording 2017 hierover expliciet verantwoorden.

Het doorvoeren van de correcties leidt mogelijk tot een afwijkende stand van de wettelijke reserve Wlz per 31 december 2016 en mogelijk tot een ander bedrag dat dient te worden afgeroomd (20% eis).

Daarnaast verwachten wij van de accountant van de Wlz-uitvoerder een uitspraak over de juiste en rechtmatige verwerking van de bevindingen uit het onderzoek in het accountantsrapport.

2.2.2 Verloop onderzoek NZa

Tijdens ons onderzoek is gebleken dat de beantwoording van vragen over het financieel verslag voor de Wlz-uitvoerder lastig was. Daarnaast kwamen er zoals in dit rapport beschreven staat meerdere correcties op de aangeleverde cijfers naar boven.

Uit overleggen met de Wlz-uitvoerder is gebleken dat deze punten voortkomen uit onvoldoende kennisborging en tekortkomingen in het proces rondom de totstandkoming van het financieel verslag. De NZa is van mening dat de administratieve processen rondom het financieel verslag bij de Wlz-uitvoerder aandacht behoeven en dat voor kennisborging actie dient te worden ondernomen. De Wlz-uitvoerder erkent dit en heeft aangegeven zelf verbeteringen te willen doorvoeren. De NZa zal de de Wlz-uitvoerder een informatieverzoek sturen, om de voorgenomen verbeteringen in beeld te krijgen en te kunnen beoordelen.

2.2.3 Persoonsgebonden budget

De Wlz-uitvoerder heeft aan pgb-bestedingen over 2015 en 2016 een bedrag opgenomen van € 170.257.000. Op basis van de door de SVB ontvangen informatie kan de volgende berekening worden gemaakt van de pgb-schaden 2015 en 2016:

- pgb-bestedingen 2015 (inclusief ziekengeld en ambtshalve bestedingen) welke betaald zijn in 2015 [conform verklaring SVB] ad € 75.797.000;
- pgb-bestedingen 2015 (inclusief ziekengeld) welke betaald zijn in 2016 [conform verklaring SVB] ad € 4.526.000;
- geen pgb-bestedingen 2015 welke betaald zijn in 2017 (vanuit het portaal);
- pgb-bestedingen 2016 (exclusief ziekengeld) welke betaald zijn in 2016 [conform verklaring SVB] ad € 85.583.000;
- pgb-bestedingen 2016 (opgenomen in technische voorziening 31-12-2016) welke betaald zijn in 2017 ad € 4.610.000.

Deze optelling geeft een totaalbedrag van € 170.517.000 van de pgb-schaden 2015 en 2016 conform de van de SVB ontvangen informatie.

Dit betekent dat er voor € 260.000 niet aan pgb-bestedingen is verantwoord. Dit bedrag is hetzelfde als de pgb-bestedingen die gedaan zijn door de SVB over 2016, welke niet zijn opgenomen in de opgave op transactiebasis in voorgaand jaar.

Dit kan als volgt worden vastgesteld:

- in financieel verslag opgenomen als pgb-bestedingen 2015 is: € 80.064.000 (A);
- volgens de verklaring van de SVB is er op kasbasis € 75.797.000 (B) te verantwoorden;
- dit heeft tot gevolg dat er in 2015 als overloop is meegenomen € 4.267.000 (C=A-B);
- in de rapportage over 2016 heeft de SVB aangegeven dat er over 2016 voor € 4.527.000 (D) is meegenomen als pgb-bestedingen betaald in 2016 over 2015;
- Over 2016 had een extra bedrag van € 260.000 (C-D) opgenomen moeten worden als pgb-bestedingen.

De NZa concludeert dat door de Wlz-uitvoerders in 2015 verschillend is omgegaan met het verantwoorden van de ziekengelden en ambtshalve bestedingen. In 2016 hebben de Wlz-uitvoerders zich exclusief ziekengeld

verantwoord. Ook in 2017 verwachten wij dat deze lijn consequent wordt doorgetrokken.

Aanvullend is vastgesteld dat door de Wlz-uitvoerder geen pgb-bestedingen 2015 zijn verantwoord welke betaald zijn in 2017. Deze zullen alsnog in de financiële verantwoording 2017 moeten worden opgenomen. Ook vragen wij in de financiële verantwoording 2017 aandacht voor de pgb-bestedingen 2016 welke nog niet verantwoord zijn in het financieel verslag 2016.

Wij gaan graag met de Wlz-uitvoerders in overleg over de wijze van verantwoorden van pgb-schaden.

2.3 Generieke bevindingen voor alle Wlz-uitvoerders

2.3.1 Mogelijke risico's in vermenging van Wlz-gelden

De Wlz-uitvoerders moeten zorgdragen voor een gescheiden administratie van de activiteiten tussen de Wlz-uitvoerder en de zorgverzekeraar, onder andere ter voorkomen van vermenging van Wlz-gelden met Zvw-gelden of andere gelden die in het verzekeraarsconcern omgaan¹⁰.

De NZa heeft tijdens haar onderzoek geconstateerd dat er bij Wlz-uitvoerders sprake kan zijn van de volgende situaties:

- een fiscale eenheid met alle entiteiten uit de groep, onder andere met de zorgverzekeraar;
- (automatische) saldogeregulatie van bankrekeningen met andere entiteiten uit de groep, onder andere met de zorgverzekeraar;
- het hebben van obligaties en het boeken van resultaten hierop;
- het creëren van rekening-courantverhoudingen met andere entiteiten uit de groep;
- het onderbrengen van een deel van de wettelijk reserve Wlz bij een andere entiteit.

Wij zullen in ons financiële rechtmatigheidsonderzoek volgend jaar nader onderzoeken of er mogelijke risico's kunnen ontstaan bij bovengenoemde situaties.

2.3.2 Voorwaardelijke budgetten

De Wlz-uitvoerders hebben de mogelijkheid aanspraak te maken op extra (voorwaardelijke) budgetten, zoals:

- voorwaardelijke beheerskosten voor de onafhankelijke cliëntondersteuning;
- externe juridische kosten huisbezoeken pgb;
- te goeder trouw en terugvorderen;
- afwikkeling AWBZ en sociaal plan.

Deze budgetten worden toegekend door ZINI als aangetoond kan worden dat de uitvoeringskosten voor deze budgetten gemaakt zijn. Tijdens ons onderzoek is gebleken, dat voor de kosten die verantwoord zijn onder de voorwaardelijke budgetten, nog niet (voldoende) onderzocht is of de gemaakte kosten rechtmatig zijn opgenomen en voldoen aan de geldende wet- en regelgeving voor deze specifieke budgetten. Gevolg hiervan is dat er op dit moment onvoldoende zekerheid is over de juiste allocatie van deze (voorwaardelijke) beheerskosten. De NZa maakt daarom een voorbehoud voor deze kosten.

¹⁰ artikel 4.2.6 van de Wlz & toelichting (Kst. 33 891 nr. 3).

Wij verwachten dat de externe accountant van de Wlz-uitvoerder zich hierover specifiek verantwoordt in het komend boekjaar en indien noodzakelijk aanvullende werkzaamheden verricht om de juiste toerekening te kunnen vaststellen voor de beheerskosten van deze afzonderlijke (voorwaardelijk) beschikbaar gestelde budgetten.

2.3.3 Afboeken van vorderingen

De NZa constateert dat de Wlz-uitvoerders verschillend omgaan met de verantwoording en verwerking van schaden/zorgkosten die teruggevorderd moeten worden bij zorgaanbieders. Er zijn daarnaast verschillen van inzicht over de vraag of deze schaden, als deze afgeboekt worden ten laste van het fonds langdurige zorg, wel of niet rechtmatig zijn.

De NZa treedt daarom graag in dialoog met de Wlz-uitvoerders en andere betrokken partijen om te bespreken hoe met deze vorderingen om moet worden gegaan. Het doel van deze dialoog is het duidelijk voor ogen hebben wanneer de Wlz-uitvoerders goed handelen en hoe dit doorwerkt in de (financiële) rechtmatigheid van de verantwoorde schaden/zorgkosten. Voor het verslagjaar 2016 kan de NZa nog geen uitspraak doen over de verwerking van (afgeboekte) vorderingen en maakt daarom een voorbehoud. Wij verwachten in 2018 hierover nader te kunnen berichten.

De NZa staat op het standpunt dat maximale transparantie van terugvorderingen van onrechtmatige schade en afboekingen moet worden betracht.

Indien er vorderingen bestaan op zorgaanbieders/pgb-houders¹¹ die betrekking hebben op schaden/zorgkosten (omdat niet aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving is voldaan), dan vragen wij de Wlz-uitvoerder zich hier in de verantwoordingsinformatie van 2017 expliciet over te verantwoorden. Ook indien de Wlz-uitvoerder zich heeft ingespannen om deze vordering te innen maar desondanks de vordering oninbaar blijkt en deze afgeboekt wordt ten laste van het fonds langdurige zorg, vragen wij de Wlz-uitvoerder dit expliciet als afgeboekte schaden in de verantwoordingsinformatie van 2017 te verantwoorden. De NZa zal deze bedragen vervolgens in haar bevindingen over dat verslagjaar opnemen en het Zorginstituut Nederland hiervan op de hoogte stellen.

2.3.4 Rendementtoerekening

De NZa constateert dat de Wlz-uitvoerders verschillende methodieken hanteren voor het toerekenen van rendement van de wettelijke reserve Wlz. De NZa merkt op dat de Wlz-uitvoerder een redelijk rendement moet toerekenen over de wettelijke reserve Wlz. Dit betekent dat het rendement op basis van het Euro Interbank Offered Rate (Euribortarief) voor driemaands termijngelden toegerekend moet worden. De NZa vraagt hier aandacht voor.

¹¹ Voor vorderingen op pgb-houders vragen wij expliciet om de vorderingen die betrekking hebben op de Wlz (binnen de AWBZ betrof het pgb een subsidieregeling welke niet onder het toezicht van de NZa valt).

Bijlage 1: Herziene rubricering van beheerskosten aangeleverd door de Wlz-uitvoerder

De NZa heeft naar aanleiding van het onderzoek van de Wlz-uitvoerder een herziene rubricering ontvangen voor de gerapporteerde beheerskosten. Wij merken op dat deze nieuwe herverdeling niet gecontroleerd is door een externe accountant en door de NZa niet verder is onderzocht.

Totaal bedrijfskosten Wet langdurige zorg	2016 FV II					2015 FV
	Totale kosten 2016	Personeelskosten	Huisvestingskosten	Automatiseringskosten	Overige beheerskosten	Totale kosten 2015
Kosten zorgbemiddeling (waaronder wachtlijstbeheer, cliëntondersteuning en klachtenbehandeling)	590	436	15	63	76	799
Kosten werkzaamheden persoonsgebonden budget	3.760	2.812	92	389	467	3.063
Kosten zorgcontractering en overige zorgactiviteiten	1.024	756	26	110	132	999
Kosten Wlz, administratie en controle	788	582	20	84	101	732
Kosten pilots (Hiervoor stelt de Staatssecretaris van VWS een Nadere aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten Wlz 2016 vast)	0	0	0	0	0	1.065
Kosten voorwaardelijk beheerskosten budget 2016 onafhankelijke cliëntondersteuning (idem)	292	0	0	0	292	0
Kosten voorwaardelijk beheerskosten budget 2016 externe juridische kosten huisbezoeken pgb (idem)	0	0	0	0	0	0
Kosten beheerskosten Te goeder trouw en terugvorderen (idem)	61	45	2	7	8	0
Subtotaal beheerskosten	6.513	4.632	154	653	1.075	6.658
Mutatie technische voorziening (beheers-afwikkeling)	0	0	0	0	0	0
Afschrijving bedrijfsmiddelen	0	0	0	0	0	0
TOTAAL Bedrijfskosten Wet langdurige zorg	6.513	4.632	154	653	1.075	6.658

Bron: de Friesland (cijfers zijn niet voorzien van een accountantsoordeel)

Totaal bedrijfskosten Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	2016					2015
	Totale kosten 2016	Personeelskosten	Huisvestingskosten	Automatiseringskosten	Overige beheerskosten	Totale kosten 2015
Kosten zorgbemiddeling (waaronder wachtlijstbeheer, cliëntondersteuning en klachtenbehandeling)	0					82
Kosten werkzaamheden persoonsgebonden budgetten	0	0	0	0	0	663
Kosten zorgcontractering en overige zorgactiviteiten	0	0	0	0	0	304
Kosten AZR, administratie en controle	0	0				80
Kosten pilots (als zodanig benoemd in de Beleidsregels ter verdeling besteedbare middelen beheerskosten voor Wlz-uitvoerders Wlz 2016)	0	0	0	0	0	0
Kosten voorwaardelijk beheerskostenbudget 2014 sociaal plan (zie de Tweede wijziging Beleidsregels ter verdeling besteedbare middelen beheerskosten zorgkantoren AWBZ 2014)	0	0	0	0	0	0
Kosten voorwaardelijk beheerskostenbudget 2014 afwikkeling AWBZ (idem)	591	417	14	60	100	0
Subtotaal beheerskosten	591	417	14	60	100	1.129
Mutatie technische voorziening (beheers-afwikkeling)	0					
Afschrijving bedrijfsmiddelen	0					
TOTAAL Bedrijfskosten Algemene Wet Bijzondere ziektekosten	591	417	14	60	100	1.129

Bron: de Friesland (cijfers zijn niet voorzien van een accountantsoordeel)